

Imigassamik aalakoornartulinnik nioqquteqartarneq sassaallertarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr.11, 11.november 2000-imeersumi §§ 11 aamma 12-imi imigassanik kimittuunik kimikitsuunillu nioqquteqarnermi piffissaliussat tuniniaaffiusartut ataasinngornermiit sapaat ilanngullugu nal. 21.00-ip tungaanut sivitsorneqarnissaat siunertaralugu allannguutissatut siunnersuummik Naalakkersuisut saqqummiusseqqullugit peqquneqarnissaannik Inatsisartuni aalajangiiffigisassatut siunnersuut

(Saqqummiisoq: Inatsisartunut ilaasortaq Malik Berthelsen, Siumut)

pillugu

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliap

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Siunnersuutip Aappassaaneerreqarnerani saqqummiunneqartoq

Ataatsimiititaliap suliarinninnermini ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Olga P. Berthelsen, Inuit Ataqatigiit, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Debora Kleist, Inuit Ataqatigiit, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Isak Hammond, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Justus Hansen, Demokraatit
Inatsisartunut ilaasortaq Knud Kristiansen, Atassut
Inatsisartunut ilaasortaq Ruth Heilmann, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Malik Berthelsen, Siumut

UPA 2012-imi ulloq 30. april 2012-imi Inatsisartuni siullermeerinerup kingorna siunnersuut ataatsimiititaliamit sukumiinerusumik misissorneqarpoq.

Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Siunnersuuteqartup aalajangiiffigisassatut siunnersuuteqarnermigut imigassamik aalakoornartortalinnik nioqquteqartarnerup sivitsorneqarnissaa pillugu, taamaalilluni sapaatip akunnerani ullut tamaasa 21.00-ip tungaanut pisinnaanngorlugu, Inatsisartunit taparserneqarnissaa kissaatigaa.

Atuisut pisiniarfinni imigassamik pisinnaanannerannut periarfissat eqaannerulernissaat aamma annertusineqarnissaat siunnersuummi siunertarineqarpoq.

Siunnersuutip Inatsisartuni siullermeerneqarnera

Ullut tamaasa 21.00-ip tungaanut imigassamik nioqquteqartarnissamik siunnersuut isikkumisut iluseqartillugu **Naalakkersuisut** tapersersinnaangilaat. Taamaattorli imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqartarnerup killilimmik sakkukillineqarsinnaanerisa oqaloqatigiissutiginnissaat Naalakkersuisut akerlerinnngilaat.

Inuit Ataqtigiit siunnersuut isikkumisut iluseqartillugu tapersersinnaangilaat, arfininnngornikkulli imigassamik nioqquteqartarnerup sivitsorneqarsinnaaneranut periarfissaq oqallisigiumallugu.

Siumup, Demokraatit aamma Atassutip siunnersuut taperserpaat, ataatsimiititalialli sulinerani sukumiinerusumik suliariumallugu.

Tamanna tunuliaqutaralugu siunnersuut Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliami sukumiinerusumik suliaassatut innersuussutigineqarpoq.

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliap siunnersuummik isumaginninnermik aamma peqqissutsimik tunngaveqarlutik suliaqarput.

Imigassamik nioqquteqarnermi piffissaliussatut atuutsinneqartut annertusineqarnissaat taamaalillunilu imigassat kimittuut kimikinnerillu apeqqutaatinnagit imigassanik nioqquteqartarnerup sivitsorneqarnissaata naalakkersuinikkut annertuumik ammaffigineqarnera ataatsimiititaliap maluginiarsimavaa. Aammattaaq arfininnngornikkut imigassamik nioqquteqartarnerup sivitsorneqarsinnaanerata ingerlaannartumik isumaqatigineqartutut isikkoqarnera, kisiannili ulluinnarni, sapaatini nalliuttunilu, soorlu juulliaqqami aamma 21. juni Kalaallit inuiattut ullorsiorneranni nioqquteqartarnerup sivitsorneqarnissaata imaaliillaannaq isumaqatigineqannginnera ataatsimiititaliap peqatigitillugu maluginiarpa.

Imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqartarneq sassaallertarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 11, 11. november 2000-imi ullulerneqartumi imigassanik kimittuunik kimikinnernillu ulluinnarni nioqquteqartarnerup piffissami 09.00-18.00 pisarnissaa kiisalu arfininnngornikkut piffissami 09.00-13.00 pisarnissaa aalajangersarneqartoq ataatsimiititaliap maluginiarpa.

Inatsimmi taaneqartumi imigassanik aalakoornartortalinnik sassaallertarneq pillugu maleruagassanik immikkut ittunik aalajangersagaqarpoq.

Maleruagassat atuuttut allannortinnissaat, taamaalilluni sapaatip akunnerani ullut tamaasa piffissami nal. 09.00-21.00 imigassanik aalakoornartunik akulinnik nioqquteqartarnerup sivitsorneqarnissaa siunnersuuteqartup kissaatigaa.

Aammattaaq inatsisartut inatsisaanni maleruagassat taamak oqaasertaqartillugit imigassamik nioqquteqartarfiit sassaallertarfiillu ataasiakkaat piffissani taaneqartuni ammatitsinissaminut pinngitsaalisaannginnerat ataatsimiititaliap maluginiarpaa. Imigassamik nioqquteqartarfiit sassaallertarfiillu ataasiakkaat piffissami taaneqartumi qanoq annertutigisumik nioqquteqartoqarnissaa sassaallertoqarnissaalu namminneq aalajangigassaraat.

Imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarneq sassaallernerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 11-mi, 11. november 2000-mi ullulernerqartumi § 18-mi inunnut 18-it inorlugit ukiulinnut kiisalu aalakoortunut imigassamik sassaallertoqaqqusaannginnera aalajangersarneqarpoq.

Init imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqartarfiit aaqqissuussaanerat qanorlu atornerqarnissaa pillugu Namminersorlutik oqartussat nalunaarusaanni nr. 19-mi, 29. marts 1990-mi ullulernerqartumi § 7-mi inuit 18-it inorlugit ukiullit imigassanik kimittuunik nioqquteqaqqusaannginnerat sassaalleqqusaannginneralluunniit aalajangersarneqarpoq. Imigassatut kimittuutut taaneqartut tassaapput imigassat aalakoornartumik 4,10-mik imaluunniit qaffasinnerusumik kimittussusilimmik akullit, tak. imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarneq sassaallernerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 11 § 1, imm. 2, 11. november 2000-imi ullulernerqartoq.

Imigassaq aamma ikiaroornartoq pillugu Siunnersuisoqatigiinnik ataatsimeeqateqarneq.

Ataatsimiititaliaq ulloq 27. april 2012-imi ilaatigut siunnersuut manna pillugu Imigassaq aamma ikiaroornartoq pillugit Siunnersuisoqatigiit sinniisaannik ilisimatitsiffiusumik ataatsimeeqatiginissaanut qaaqquisimavoq. Peqqissutsimut Naalakkersuisoq ataatsimiinnermi aamma peqataavoq. Imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqartarneq pillugu Imigassaq aamma ikiaroornartoq pillugit Siunnersuisoqatigiit isumaliutersuutaat aamma innersuussutaat pillugit ilisimatinneqarnissani ataatsimiititaliap kissaatigisimavaa, suliap ingerlaqqinnerani ataatsimiititaliap isumaliutersuutaanut taakku ilaatinneqarniassammata.

Ataatsimiititaliap ataatsimiinneq pitsaasutut pisuunnguallannartutullu isigaa, pisariaqartorlu naapertorlugu Imigassaq aamma ikiaroornartoq pillugit Siunnersuisoqatigiit ataatsimeeqatigeqqinnissaat qilanaaralugu.

Kalaallit Nunaanni imigassaq pillugu naatsorsuutit

Isumaartoqarsinnaavoq imigassanik aalakoornartortalinnik eqqussuinerup 2011-mi aamma appariaateqarsimanera pitsaasuusooq. Aammali ukiuni kingullerni qulini imigassanik aalakoornartortalinnik atuineq appariartorsimavoq. Ukiumi 2000-imi imigassaq akuitsoq katillugu 550 tusind liiteri eqqunneqarsimavoq, kiisalu 2011-mi imigassaq akuitsoq katillugu 430 tusind liiteri eqqunneqarsimalluni.

Kalaallit Nunaannut imigassamik eqqussuinermut naatsorsueqqissaarnermi kisitsisitigut inunnut 14-it sinnerlugit ukiulinnut kiisalu inummut ataatsimut imigassap akuitsup annertussusaasa agguataarneqarnerat aamma takuneqarsinnaavoq. Kalaallit Nunaannut imigassaq pillugu naatsorsuutini imigassat aalakoornartortalit suussusaat assigiinngitsunut immikkoortillugit naatsorsorneqarnerannit paasissutissat aaneqarsinnaapput. (baajat, viinnit, imigassat kimittuut)

Imigassamik atuinermut tunngatillugu suliniuteqarluni suliassa qarfiit sukumiinerusumik suussusersineqassappata, imigassaq pillugu naatsorsueqqissaarnerit assigiinngissitaarnerunissaat pisariaqassaaq.

Innuttaasut ilaasa akornanni imigassamik atueriaaseq pillugu sukumiinerusumik takussutissaasinnaasumik misissuinerit ataasiakkaat uteqattaartumik ingerlanneqartarput.

Misissuineri HBSC-mik (Health Behaviour in Schoolaged Children) taaneqartuni Kalaallit Nunaat ilaavoq, HBSC-mik misissuineri meeqqat atuarii 6. klassimiit 11. klasse tikillugu atuartut tamarmik peqataatinneqarput. Meeqqat atuartut peqqissusaat aamma atugarissaarnerat HBSC-mik misissuineri siamasissumik sammineqarput, tassunga ilanngullugu ilaannakortumik taakku imigassamik atuinermi pissusaat.

HBSC-ip 2010-mi imigassaq pillugu misissuineranit una saqqummiunneqarpoq:

Inuusuttuaqqat 11-niit 16-inut ukiullit imigassartorsimanngisaannartut 2006-imut sanilliullugit 2010-mi ikinnerulaarput.

2010-mi meeqqat amerlanerulaat pingasoriaannaratik aalakoorsimapput.

Inuunerittami anguniagassatut siunniussaq, inuusuttuaqqat 14-iliitinnatik aalakoortut 10 %-imut appartinnissaat, piffissami siunniussami angujuminaatsorujussuusorinarpoq.

Danmarkimi Center for Sundhedsforskning-imi misissuineq ingerlanneqartoq 2011-mi imigassaq pillugu isumasioqatigiinnermi, Peqqissutsimut Naalakkersuisumit Agathe Fontain-imit aqqissorneqartumi, takuneqarsinnaavoq angutit inuusuttut 18-niit 35-it tikillugit ukiullit tassaasut Kalaallit Nunaanni innuttasut akornanni imernerpaajusut.

Ataatsimiititaliap kajumissaarutigissavaa Kalaallit Nunaanni imigassaq pillugu annertunerusumik misissuisoqassasoq, taamaalillutik imigassaq pillugu pitsaaliuineramik suliniutit aalajangersimanerusumik siunnerfilerneqarsinnaammata.

Imigassaq pillugu naalackersuinikkut ingerlatsineq

Imigassamik atuinerup ukiuni arlalinni appariartorsimanera ataatsimiititaliap ataatsimut isigalugu naammagisimaarpaa.

Tamanna oqaatigereerlugu aalakoorniutigalugu imertarneq nalinginnaaqisoq aamma imigassamik allatigut atonerluineq imminnermut allanulluunniit innarliisartoq ataatsimiititaliap annertuumik ernumassutigaa.

Imigassamik atonerluinerup akiorniarneqarnera imigassap atorneqartarneranut ataavartumik isummat allanngortinnerisigut pingaarnermik pinissaanik Naalackersuisut isumaqarnerat ataatsimiititaliap isumaqatigaa.

Peqatigisaanillu imigassamik atuinerup killilerneqarnissaanut aamma annikillisinneqarnissaanut kiisalu imigassamik atonerluinerup anigorniarneqarneranut killilersuineq pisariaqarsinnaasoq ataatsimiititaliap akuersaarpaa.

Ullumikkut inatsisit aaqquissuusaanerattut innuttaasut kikkulluunniit 18-ileereersimasut aalakuungitsullu najukkami imigassat nioqqutaasut pisiarisinnaavaat.

Tusarniaaneq

Aalajangiiffigisassatut siunnersuummut uunga partiit attuumassutillit isumaasa pissarsiarinissaat siunertarlugu, piumasarineqartoq naapertorlugu siunnersuutip tusarniaavigineqarnissaa Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu ataatsimiititaliamit aalajangiunneqarpoq. Tusarniaanermut allattorsimaffimmi partiit tusarniaavigineqartut takuneqarsinnaapput, tak. **ilanngussaq 1**. Tusarniaanermut akissuteqarnissamut piffissarititaq 2012-imi majip 23.-aniit 2012-imi julip aallaqqaataata tungaanut ingerlavoq. Tusarniaanermulli akissutit piffissap killiliussap kingorna tiguneqartut ataatsimiititaliap nalilivigisimavai.

Tusarniaanermut akissuteqarnissaq nammineq aalajangerneqarsinnaasoq kisiannili tusarniaanermut akissutit tamarmik qujarunneqassasut tusarniaavigineqartunut oqaatigineqarpoq, ataatsimiititaliap siunnersuut pillugu isumaliuteqarnerani taamaalilluni tamakku ilanngunneqarsinnaaniassammata.

Tusarniaanermut akissutit makku ataatsimiititaliamit tiguneqarsimapput:

Qaasuitsup Kommunia: Siunnersuut inuusuttunut utoqqarnullu sapaatip akunnerani 18-imi isumasioqatigiisitsinerni kommunimi tusarniaassutigineqarsimavoq. Ammasarfiit sivitsorneqarnissaat kommunimi inuusuttunit ernumanartoqartinneqarpoq, tamatumalu isumaginninnermik sumiginnaanerup annertusineranik kinguneqarnissaa aarleqqutigineqarluni. Innuuttaasut utoqqartaasa ammasarfiit sivitsorneqarnissaannik siunnersuut tapersorsinnaavaat, pisinniarfiillu matunnginnerini aalakoortutik imigassarsiniullutik siuleriiaattarnerit qaangerneqarnissaanut peqatigitillugu niuernerneqarnerit pissusissamisuleriartornissaat tikkuarlugu.

Qeqqata Kommunia: Kommunalbestyrelsemi Atassutip aamma Siumup ammasarfiit sivitsorneqarnissaat kiisalu siunnersuut tunngaviatigut tapersorsinnaavaat, tamatumali paasititsiniaalluni suliniutinik, imigassamillu atonerluinnermut katsorsartinnissamut periarfissat nukittorsaavigineqarnerannik malitseqartinneqarnissaa erseqqissaatigalugu. Kommunalbestyrelsemi IA-p siunnersuut kiisalu ammasarfiit sivitsorneqarnissaat tapersorsinnaanngilaat, pinaveersaartitsinermillu suliniutit ataavartumik pisariaqartinneqarnerat erseqqissaatigalugu.

Sulinermik Inuusutissarsiuteqartut Kattuffiat (S.I.K.): Taakku isumaat unaavoq, imigassamik nioqquteqarnermik sassaalliinermillu killilersuineq atuinerup annikillineranik kinguneqarnaviangitsoq. Ammasarfiit sivitsorneqarnissaannik siunnersuut SIK-p tapersorsorpaa, taamaaliornikkut imigassamik tuniniaaneq inatsisit tunngaviusut akuerisaasullu iluanni piniassammat. Imigassamik atuinerup appariaateqarnissaa pissusissamisoorinissaalu SIK-p kissaatigaa, tamatumalu pinaveersaartitsinermik suliniutit siuarsarneqarnissaa tikkuarlugu.

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat/Grønlands Arbejdsgiverforening:

Akunnittarfinnik, neriniartarfinnik takornariaqarnermilu suliffeqarfimmut ataatsimiititaliaq: Imigassamik nioqquteqarnermi piffissarititaasut sivitsorneqarnissaannut siunnersuut tigussaasoq taamatut isikkoqarluni akuersissutigineqassaguni suliffeqarfimmut ajortumik kinguneqassasoq suliffeqarfimmut ataatsimiititaliamit oqaatigineqarpoq. Imerniartarfinni sassaalliisarfinnilu assigusuni immiaaqqap ataatsip 30 aamma 45 kr.-it akornanni akeqarnera, kiisalu pisiniarfinni 16 kr.-it missaanni akeqarnera oqaatigineqarpoq. Suliffeqarfik isumaqarpoq pisiniarfinni imigassamik nioqquteqarnermi piffissat sivitsorneqassagaluarpata, tamanna imminermini imigassamik atuinerup qaffariaateqarneranik kinguneqassasoq. Nuna tamakkerlugu imigassamik atuinerup 5-8 %-ia taamaallaat imerniartarfinni assigissaannilu nioqqutigineqartartoq kiisalu imigassamik nioqquteqarnerup annersaa niuertarfinni ingerlanneqartartoq, suliffeqarfimmut ataatsimiititaliap erseqqissarpaa. Niuertarfiit imigassamik nioqquteqarnerannut periarfissaat annertusineqarpat imigassamik atuineq qaffariaateqassaaq, niuertarfimmi tassaammata imigassamik nioqquteqarnermik ingerlatsisut pingaarnersaat.

Suliffeqarfinnut ataatsimiititaliaq imigassamik nioqquteqartarnermi sassaaliisarnermilu inatsisip atuuttup naliliivigineqaqqinnissaanut kissaatinik arlalinnik saqqummiussaqaqpoq. Inatsimmi § 10, nerisassanik aggiussititsilluni annitassanilluunniit pisinermut tunngasoq atorunnaarsinneqartariaqarpoq, niuertarfiillu imigassamik nioqquteqarsinnaanerannut piffissaq assigalugu, suliffeqarfiup imigassanik kimittuunik kimikitsunillu aggiussititsilluni imaluunniit annitassanik nioqquteqarsinnaaneranut pisinnaatitaaffimmik tunngaviusumik taarserneqarluni. Inatsimmi § 8 ataasiaannarluni akuersissutinut tunngasoq sukaterneqassaaq, taamaallitutik kommunit kiisalu immikkoortortat kommunimit pigineqartut aqunneqartullu, assersuutigalugu timersortarfiit pinnatik, kisiannili peqatigiiffiit namminersortut kisimik ataasiaannarluni akuersissummik pisinnaaniassammata. Aammattaaq ataasiaannarluni akuersissummik tunniussinissamut periarfissaq tunngaviusumik sukateriffigineqartariaqartoq Suliffeqarfinnut ataatsimiititaliap kaammattuutigaa.

Niuertut: Sulisitsisut Kattuffiata ataani Niuernikkut suliffeqarfinnut ataatsimiititaliap imigassamik nioqquteqarnermi piffissarititaasut sivitsorneqarnissaannut siunnersuut tunngaviusumik pitsaasutut isigaa. Suliffeqarfimmi niuertarfiit immikkut ittunik nioqqutillit siunnersuut annerusumik tapersersinnaangilaat.

Imigassamik nioqquteqarnerup assigiiaarnerulernissaa atortussanik niuertarfiit annerit pitsaasutut isigaat, taamaaliornikkut “imigassarsiniullutik siuleraappassuit” annerusumik pinaveersaarneqassammata. Ammasarfiit sivitsorneqarsinnaanerannut periarfissap atortussanik niuertarfinit tamanit atorneqarnissaa naatsorsuutigineqassangitsaq Niuernikkut suliffeqarfinnut ataatsimiititaliamit oqaatigineqarpoq, tassami sionatigut ammasarfinnik sivitsuinerit nioqquteqarnermut qaffariaataasarsimangimmata, taamaallillunilu sivilunersumik ammatitsinermi aningaasartuutit matussusersinnaanagit.

Kattuffik Sanningasoq Tungujortoq/Blå Kors: Ammasarfiit sivitsorneqarnissaat pillugu siunnersuut Peqatigiiffiup Sanningasup Tungujortup tapersersinnaavaa, isumaqarlunilu taamaaliornikkut niuerneramik periutsit tamanut nuannaarutaasumik nalimassarneqassasut.

Imigassaq Ikiaroorntorlu pillugit Siunnersuisoqatigiit/Alkohol- og Narkotikarådet: Imigassarsiniartarnerup killilersorneratigut atuinerup appariartortarnera uppersaatissaqartoq, Imigassaq ikiaroorntorlu pillugit Siunnersuisoqatigiit erseqqissaatigaat. Imigassamik nioqquteqarnermi piffissat sivitsorneqarnerat, imigassamik atuinerup annertusineranik kinguneqarluarsinnaasoq Siunnersuisoqatigiit oqaatigaat. Imigassaq Ikiaroorntorlu pillugit Siunnersuisoqatigiit isumaat ersarissaq tassaavoq imigassamik nioqquteqarnermi piffissat sivitsorneqarnerat inuiaqatigiinni ajornartorsiutit atonerluineramik aallaaveqartut amerleriarnernannik kinguneqarsinnaasoq, tamatumani pingaartumik meeqqat inuusuttullu eqqorneqassasut. Aalakoorniaannarluni imertarneq, imminut aqussinnaajunnaarnermik kinguneqartartoq nunatsinni atugaaqisoq pillugu suliniutit suli ingerlasut Imigassaq Ikiaroorntorlu pillugit Siunnersuisoqatigiinnit oqaatigineqarpoq.

Imigassaq Ikiaroorartorlu pillugit Siunnersuisoqatigiit siunnersuut pingaarutilinnik uppernartunillu tunngavilersuutinik ikorfartorneqanngitsutut nalilerpaat, siunnersuullu tapersersinnaanagu.

Kalaallit Nunaanni Poltimesteri/Politimesteren i Grønland: Imigassamik annertuumik atuinerup inunntut ataasiakkaanut inuiaqatigiinnullu kingunipilui amerlasuut, Politimesterip tusarniaanermut akissummini aallaqqaasiutitut taakkartorpai. Inunntut ulorianaateqarsinnaasumik pinerlunnermik suliat kiisalu angerlarsimaffinni eqqissiviilliornerit amerlanersaanni imigassaq akuusarpoq. Ammasarfiit sivitsorneqarnissaat Politimesterip tapersersinnaanngilaa, kiisalu ammasarfiit sivitsorneqassagaluarpata inunnik isumaginninnikkut ajornartorsiutit aamma meeqqanik inuusuttunillu isumaginninnikkut sumiginnaanermik ajornartorsiutit annertusinissaat aarleqqutigalugu. Politimesterip nangilluni oqaatigaa aalakoorniaannarluni imertarnernit ajornartorsiuterpassuit naak appariartoraluartut, imigassamillu atuisarneq appariartoraluartoq sulii annertuumik ajornartorsiuteqartoq. Ineriartorerup pitsaasumik ingerlanerata ammasarfiit sivitsorneqarnerisigut uninnissaa, Politimesterip arnummatigaa.

PISIFFIK: Ammasarfiit sivitsorneqarnissaat Pisiffiup pitsaasutut isigaa, imigassamillu nioqquteqarnermut atatillugu kikkunntut tamanut piuminarnerulernissaa naatsorsuutigalugu. Pisiffik isumaqanngilaq ammasarfiit sivisunerusut atuinerulernermik kinguneqassasut. Pinaveersaartitsinermik suliniutit, imigassap aalakoorniutitut atornagu kisiannili inuulluarniutitut atornissaanut innuttaasunut kajumilersitsisussat Pisiffiup tapersersorpai.

Apersuineq

Peqqissutsimut Naalakkersuisoq WHO-p (World Health Organisation) imigassaq imigassamullu tunngatillugu pinaveersaartitsinermi innersuussutit iliuusissallu pillugit apersuinissamut ulloq 8. november 2012-imi aggersarneqarpoq. Aammattaaq imigassap pissarsiarinissaata ajornannginnerulerneratigut imigassamik atuinerup qaffariaateqartarnera ilisimatuussutsikkut uppernarsaateqarnerisigut annertunerusumik paasisaqarfigissallugu ataatsimiititaliap kissaatigaa. Imigassamut tupamullu politikki pillugu Nunat avannarliit ikioqatigiinnerat pillugu annertunerusumik nassuiaanneqarnissani ataatsimiititaliap kissaatigaa. Apersuinermi oqaasissanut allattorsimaffik tapiliussatut ilanngunneqarpoq, tak. **ilanngussaq 2.**

Ilisimatitsissutit oqaasissat allattorsimaffianni taaneqartut imigassaq pillugu politikkimut ingerlanneqartumut naleqquttutut ataatsimiititaliap isigai. Imigassaq pillugu politikki uninnngansaannassaaq, imigassamilli atuneq kiisalu imigassamik atuinerup imeriaatsillu kingunipilui naapertorlugit nalimmassaavigineqartassalluni.

Apersuinerup nalaani makku naqissuserneqarnerat ataatsimiititaliap maluginiarpa ”Imigasap ajoqusiinera annertuallaarpat imigassaarniarfiit akulikippallaarunnaarsinnissaat, ammasarfiit sivitsunnginnissaat ullullu imigassaarniarfiit amerlineqannginnissaat innersuussutaavoq. Najukkani immikkut ajornartorsiorfiusuni annertunerusumik killilersuineq innersuussutaavoq. Naalackersuisut pissusioersunik allanngotsitsinnginnissaat imigassaarniarfiit -ullullu ammasarfiit ikililersarnerisigut sukaterinissap eqqarsaatersuutaasinnaanera WHO-erseqqissaatigaa.”

Aammattaaq Kalaallit Nunaanni imigassamik atuinerup kingunipiluisa amerlavallaarnerat kiisalu WHO-p kaammattuutaat, imigassap kingunipilui pillugit ilisimasagut tunngavigalugit annertunerusumik sukaterisariaqarnitsinnik aalajangersaasut, akerlilissagaanni imminut illersorsinnaannginnerata Naalackersuisunit nassuerutigineqarsimanera ataatsimiititaliap maluginiarpa.

Imigassamik sassaalliisarnerup sivitsorneqarnissaa pillugu naalackersuinikkut naaperiaaneq

Imigassanik aalakoornartortalinnik tuniniaanerup annertusinissaanik naalackersuinikkut isumaqatigiissuteqarnissap anguniarnera siunertaralugu ataatsimiititaliami oqallittoqarpoq.

Ataatsimiititaliami nalackersuinikkut naapeqatigiilluni isumaqatigiittoqarpoq, tamatumalu kingunerisaanik imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarnermi ammasarfiit taamaallaat tallimannorneq arfininngornerlu nal. 21.00-ip tungaanut sivitsorneqarlutik. Imigassanik aalakoornartortalinnik tuniniaaneq pillugu maleruagassat atuuttut allanngortinneqaratik aalajangiusimaneqarput.

Naapeqatigiilluni isumaqatigiissuteqarnerup kingunerisaanik siunnersuummut allannguutissatut siunnersuut imaattoq ataatsimiititaliamit isumaqatigiittumit saqqummiunneqarpoq:

Imigassamik aalakoornartulinnik nioqquteqartarneq sassaallertarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 11, 11. november 2000-imeersumi §§ 11-mi aamma 12-imi imigassanik kimittuunik kimikitsunillu nioqquteqarnermi piffissaliussat tuniniaaffiusartut tallimanngornikkut arfininngornikkullu nal. 21.00-ip tungaanut sivitsorneqarnissaat siunertaralugu allannguutissatut siunnersuummik Naalackersuisut saqqummiusseqqullugit peqquneqarnissaannik Inatsisartuni aalajangiiffigisassatut siunnersuut.

Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Allannguutissatut siunnersuut isumaliutissiissummi matumani saqqummiunneqartoq akuerineqassasoq ataatsimiititaliap isumaqatigiittup inassutigaa.

Imigassaq pillugu anguniakkatut ingerlanneqartuni iliuuseqarnissamik allannguinnissanilluunniit pisariaqartitsinerup ingerlaavartumik naliliiffigineqartarnissaa siunertaralugu imigassamik atuinnermi, imigassartoriaatsimi innuttaasullu peqqissusiannut tunngasumik ineriartorneq ataatsimiititaliamit siunissami qanimut malinnaavigineqalersaarpoq.

Ataatsimiititaliap taamatut oqaaseqaateqarluni isumaliutissiissummilu allassimasutut paasinnilluni siunnersuut aappasaaniigassanngortippaa.

Olga P. Berthelsen
Siulittaasoq

Debora Kleist

Isak Hammond

Justus Hansen

Knud Kristiansen

Ruth Heilmann

Malik Berthelsen